

LUMO – Lastensuojelun uudistaminen monialaisesti Itä- ja Keski-Suomessa vuosina 2020–2022 -hankkeessa edistetään lastensuojelun apua tarvitsevien ja heidän auttamiseen osallistuvien ihmisten yhteistyötä. Hankkeessa kehitettiin toimintamalleja lastensuojelun monialaista tukea tarvitsevien lasten ja perheiden auttamiseksi.

Toimintakorteista konkreettinen työkalu lapsen palvelutarpeen arviointiin

Päivi Malinen
LUMO:n hankepäällikkö
Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, ISO

Mitä on hyvä lapsen palvelutarpeen arviointi ja lasten ja heidän perheidensä kanssa toimivien tahojen yhteistyö? Tätä lähdettiin selvittämään ja kehittämään lastensuojelun uudistamisen LUMO-hankkeessa.

Hanke toi yhteen lasten ja heidän perheidensä kanssa toimivat tahot pohtimaan, miten lapsen palvelutarpeen arviointia voitaisiin kehittää, jotta lapsi ja hänen perheensä saavat parhaan mahdollisen ja oikea-aikaisen avun. Lähtökohtana oli parantaa lastensuojelun asiakkaiden osallisuutta heitä koskevissa asioissa. Siksi lapsiperheillä oli kokemusasiantuntijoina tärkeä rooli kehittämistyössä.

Yhteistyötapojen selkiyttämiseksi oli tarvetta
LUMO-hankkeen alussa teetettiin kehittämistyön pohjaksi laaja kysely lastensuojelun ammattilaisille ja yhteistyökumppaneille yhteistyön toimivuudesta. Tuloksissa tuli esiin selkeä tarve luoda ja vahvistaa yhteistyön tekemisen tapoja.

Kehittämistyössä oli mukana yhteistyökumppaneita perusopetuksesta, varhaiskasvatuksesta, terveydenhuollosta, kasvatus- ja perheneuvolasta, päihdetyöstä ja sosiaalihuollosta.

–Kehittämistyöpajoissa käytyjen keskustelujen pohjalta alkoi hahmottua tarve konkreettisia käytännön ohjeita sisältävälle työvälineelle. Työskentelyn myötä alkoi jalostua idea toimintakorteista palvelutarpeen arvioinnin tueksi, kertoo LUMO:n hankepäällikkö *Päivi Malinen*.

Palvelutarpeen arvioinnin toimintakortit avaavat eri tahojen roolia ja yhteistyötä
Kehittämistyön tuloksena syntyi yhteistyön ohjeita sisältävät toimintakortit, jotka havainnollistavat lapsen asian kanssa työskenteleville heidän rooliaan kokonaisuudessa. Ne myös rohkaisevat jokaista toimijaa, myös lasta ja hänen perhettään, tuomaan arviointiin oman asiantuntemuksensa.

– Toimintakortit on sähköinen työkalu, joka selkiyttää lapsen palvelutarpeen arviointia kunkin toimijan näkökulmasta. Korttien avulla lapsen ja perheen kanssa toimivat ammattilaiset hahmottavat ja ymmärtävät eri toimijoiden välisen yhteistyön tärkeyden ja saavat neuvoja sen tekemiseen. Se avaa prosessia myös perheiden näkökulmasta, kertoo Malinen.

Perheiden osallisuus ja panostus oli tärkeää kehittämistyössä
Lastensuojelun kokemusasiantuntijavanhemmat ovat olleet mukana työpajatyöskentelyssä ja kommentoineet toimintakortteja.

– Haluan välittää erityiskiitokset LUMOn hanketiimissä mukana olleille lastensuojelun kokemusasiantuntijavanhemmille, jotka toivat toimintakorttien sisältöihin ja muotoiluun kallisarvoista asiakasnäkökulmaa. Saimme heiltä tärkeitä parannusehdotuksia korttien luettavuuteen ja selkokielisyyteen. Heiltä tuli myös toive konkreettisista paperisista esitteistä ja korteista, kiittää Malinen.

Mitä on lapsen palvelutarpeen arviointi?

Lapsen palvelutarpeen arviointi on laissa määritelty sosiaalihuollon tehtävä, joka alkaa siitä, kun lapsen asia tulee vireille sosiaalihuoltoon. Lapsen ja hänen perheensä tilannetta kartoitetaan riittävässä laajuudessa eri tahojen yhteistyönä, jotta lapselle ja perheelle löydetään sopivat ja oikea-aikaiset tuet ja palvelut mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Kiitokset kehittämistyöhön osallistumisesta!

Pohjois-Savoon

- Lapinlahden kunnalle ja kunnan yhteistyökumppaneille
- Kuopion kaupungin lapsiperhepalvelujen alkuarviointitiimille
- *Katariina Kataiselle*, Kuopion kaupunki

Etelä-Savoon

- Tikanpellon päiväkodille
- Urpolan ja Ristiinan kouluille
- ESSOTEn lapsiperhepalvelujen lastensuojelun avohuollon ja alkuarvioinnin tiimeille
- *Mariika Huupposelle* ja *Lauri Silvoselle*, Essote

Keski-Suomeen

- Saarikan, Keuruun ja Wiitaunionin lapsiperhepalvelujen alkuarviointitiimeille ja yhteistyökumppaneille
- *Reetta Salmelle*, Koske
- sekä tietysti**
- Kokemusasiantuntijaperheille
- OTK *Kati Saastamoiselle*
- Kaikille toimintakorttien sisältöjä kommentoineille!

Tutustu lapsen palvelutarpeen arvioinnin toimintakortteihin osoitteessa
innokyla.fi/fi/toimintamalli/toimintakortit-monitoimijaiseen-lapsen-palvelutarpeen-arviointiin

